Britse kunstenaar DAVID SHRIGLEY creëert morbide sprookjeswereld in Leuvens M

Museum vol grimmige grappen

De naam David Shrigley mag dan misschien niet zo bekend in de oren klinken, de kans dat u al werk van deze Britse kunstenaar zag, is niet gering. Hij maakte de videoclips voor 'Good Song' van Blur en 'Agnes, Queen of Sorrow' van Bonnie Prince Billy. Ook zijn tekeningen, die verschijnen in boekjes en op gadgets en T-shirts, zijn heel populair bij een groot publiek.

DOOR JOZEFIEN VAN BEEK

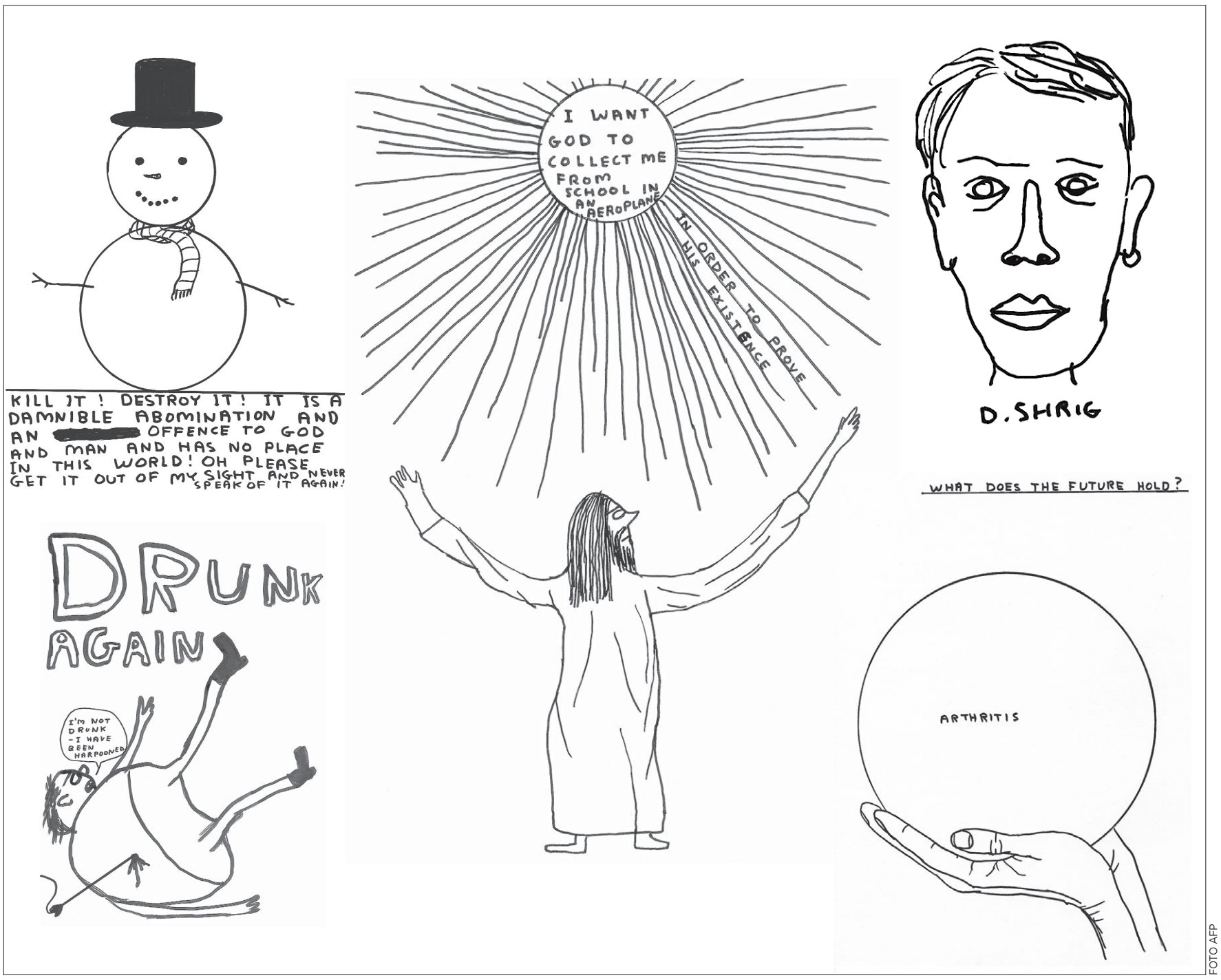

FOTO AFP

■ De zwart-wittekeningen zijn technisch gezien niet briljant, maar wel herkenbaar. Door te werken met drukletters versterkt Shrigley het amateuristische effect.

LEUVEN ● Van Shrigleys werk kwam onlangs een bloemlezing uit. Zelf wilde de kunstenaar het boek *What the Hell Are You Doing?* noemen, maar de uitgever dwong hem om daar *The Essential David Shrigley* aan toe te voegen. Het Leuvense Museum M toont van hem momenteel een selectie tekeningen, animatiefilms en recent sculpturaal werk.

De wereld die **David Shrigley** (1968) creëert in zijn werk is grimmig en donker, maar ook absurd, humoristisch en naïef. In 2006 bracht hij de 'spoken words' plaat *Shrigley Forced To Speak With Others* uit. In het nummer 'Don'ts' zegt hij: "*Don't stick your hand in the blender/ Don't use the hairdryer while you're in the bath/ Unplug the electric saw before you try to fix it*". Dat nummer typeert hem: de humor, de gruwel en het kinderlijke plezier dat hij schept in het maken van dingen.

Het eerste wat opvalt in M wanneer je de tentoonstelling binnenwandelt, is een grote wand, volgeplakt met bijna 700 zwart-wittekeningen in typische Shrigley-stijl. Dat wil zeggen: technisch gezien niet briljant, maar wel erg herkenbaar. Ze doen eerder amateuristisch aan en dat gevoel versterkt Shrigley nog door er in drukletters tekst bij te plaatsen die soms met opzet fout geschreven of doorstreept is.

Als kind maakte Shrigley extreem gewelddadige tekeningen. Hij was geobsedeerd door executies en dan vooral door de guillotine. Ook nu nog ogen zijn tekeningen vaak macaber. Zijn gitzwarte, soms morbide humor doen gniffelen en huiveren tegelijk. Zo hangt er een tekening van een zielige hond met de tekst erboven: '*Does the old dog displease you? I can take him outside and kill him if you wish*'. Maar even vaak zijn de tekeningen kinderlijk naïef en daardoor erg mooi. Zo zijn dinosaurussen een motief in zijn tekenwerk. Op een tekening van een dinosaurus schreef Shrigley onderaan: '*I miss the dinosaurs*'.

Als kind maakt Shrigley extreem gewelddadige tekeningen. Hij was geobsedeerd door executies en de guillotine

Tegenover de veelheid van de tekeningen aan de muur, heeft Shrigley ook een minimale muurschildering gemaakt in M. Een nieuw werk, speciaal voor het museum, maar als je niet goed oplet, kijk je gewoon over. Voor *Black Doth* schilderde Shrigley midden op de witte muur een zwart cirkeltje dat niet perfect rond is.

Snel en lekker stout

Een nieuwe sculptuur die in M te zien is, heet 'Swords and Daggers'. Shrigley goot zwaarden en dolken uit brons en hing ze in een cirkel op tegen de muur. In de zaal blijft een klein jongetje gebiologeerd naar het werk kijken. "Mama, da's cool hé", zegt hij. De jongen kan wegdromen bij de gedachte aan stoere ridders en piraten.

Ook Shrigleys andere sculpturen roepen verhalen op. 'Boots' bestaat uit een rij grote, zwarte, blinkende laarzen. Sommige zijn hoog, andere laag, met een scherpe of ronde punt. Ze lijken weggeplukt uit een sprookje, zij het dan een grimmig sprookje. 'Intestines' is iets gruwelijker: in zwarte, blinkende keramiek maakte Shrigley menselijke ingewanden. Even macaber is zijn reeks opgezette dieren. 'Ostrich' is een opgezette struisvogel zonder hoofd. In die serie maakte Shrigley ook een opgezette kat die op haar achterste poten staat en als een betoger een bordje draagt met daarop: '*I'm not dead*'. Jammer dat die in Leuven niet te zien is.

M toont ook nog vier animatiefilmpjes van de kunstenaar. Alle vier zijn ze even eenvoudig als goed bedacht. Het mooist is *Light Switch*, waarin een hand aarzelend naar de lichtschakelaar gaat en het licht aan- en uitdoet. Eerst twijfelend en traag, alsof hij weet dat het niet mag. Dan sneller en lekker stout. Animatiefilms maken doet Shrigley graag, omdat hij er een verhaal in kan stoppen. Narrativiteit, dat is voor hem de essentie van al zijn werk. En op die manier creëert hij een heel eigen wereld van kinderlijke wreedheid en verwondering, van dood en hilariteit.

De expo in Leuven is dus intrigerend, maar helaas niet zo groot. Net wanneer je helemaal ondergedompeld bent in het bijzondere universum van Shrigley, is het helaas al afgelopen.

'David Shrigley', tot 20 maart in Museum M, Meer info: www.mleuven.be

RITS bouwt nieuwe studio in Anderlecht

BRUSSEL ● Het RITS, het departement voor film, tv, radio en theater van de Erasmushogeschool Brussel, gaat een nieuwe film- en televisiestudio bouwen op de campus langs het kanaal in Anderlecht. En dat is vreemd, want de school koesterde jarenlang het plan een nieuwe studio onder te brengen in de oude Leonidasfabriek aan de Papenvest in het centrum van Brussel.

"Die piste is nu definitief verlaten", zegt Jan Verbeeck van het departement Infrastructuur van de Erasmushogeschool. "Het gebouw was niet stabiel. En het bedrag voor een ingrijpende verbouwing lag te hoog. Daarom heeft de raad van bestuur nu officieel beslist binnen de bestaande gebouwen in Anderlecht een nieuwe studio te vestigen. Dat is wel betaalbaar. Binnen twee à drie jaar zouden we erin moeten kunnen." Verbeeck geeft toe dat de aankoop van de Leonidasfabriek "een foute keuze" was. "We zullen het gebouw dan ook verkopen. Het is jammer dat we al behoorlijk wat geld in de fabriek hebben geïnvesteerd, maar verkopen is onze enige optie."

De filmopleiding van het RITS beschikt nu over twee studio's op de gerenoveerde campus in de Dansaertstraat en gebruikt ook Studio Sonart in Sint-Pieters-Woluwe. Daar trekken ze binnen twee à drie jaar echter uit. Verbeeck: "De studio is in heel slechte staat. Bovendien zijn we geen eigenaar. We betalen huur aan het gemeenschapsonderwijs. De technische studio in Anderlecht moet ook een stuk groter worden. Hij zal binnen de bestaande gebouwen komen, op de plaats waar nu onze ruime refter gelegen is."

Dat het RITS opnieuw in de campus in Anderlecht zal investeren, is opmerkelijk. Bij de opening van de campus Dansaert klonk het nog dat de Erasmushogeschool zoveel mogelijk departementen naar het centrum van Brussel zou halen. "De campus in Anderlecht is interessanter en succesvoller dan we toen dachten", zegt Verbeeck. "De buurt heeft wel een slechte naam, maar dat gaat vooral om de achterliggende straten. Onze studenten hoeven niet door de Kuregemwijk om de school te bereiken. Bovendien ziet de toekomst van de buurt rond het kanaal er rooskleurig uit. De nieuwe initiatieven schieten hier als paddenstoelen uit de grond."

Er is nog geen architect of aannemer voor de nieuwe studio aangesteld.

(ST)

Nieuwe topman bij Clavis na klachten over wanbetaling

BRUSSEL ● De Limburgse Reconversiemaatschappij heeft Willy Van de Poel aangesteld als nieuwe CEO bij Uitgeverij Clavis. Hij volgt Philippe Werck op aan het hoofd van de kinderboekenuitgeverij. Die kwam vorige week in de vuurlinie na een stortvloed aan klachten van auteurs en illustratoren over laattijdige betalingen en achterstallige royalty's.

DOOR DIRK LEYMAN

Uitgeverij Clavis mag dan wel trots de slogan 'Wij maken kinderdromen waar' als motto voeren, voor nogal wat auteurs werd de samenwerking met de Hasseltse kinderboekengigant een regelrechte nachtmerrie. Het was de Nederlandse kinderboekenschrijfster Rian Visser die vorige week klokkenluider was. Op haar blog sneed ze met veel zin voor detail de belabberde betalingspolicy van Clavis aan. Heel wat kinderboeken- en jeugdschrijvers, vertalers en illustratoren kwamen vervolgens uit de kast met hun soms al jaren aanslepende betalingsperikelen, vaak voor aanzienlijke sommen *(DM 26/2)*. Directeur Philippe Werck ontkende niet dat er achterstallige betalingen bestonden, maar voerde liquiditeitsproblemen aan "als gevolg van de snelle groei van het bedrijf".

De Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM), die in 2007 nog 250.000 euro ter beschikking stelde van Clavis, heeft geen vrede genomen met die uitleg. De minderheidsaandeelhouder gelastte niet enkel een intern onderzoek, maar riep ook de Raad van Bestuur in allerijl samen. "Op de Raad van Bestuur deden we het voorstel om een nieuwe CEO aan te stellen, in overleg met de familie Werck. En dat is aanvaard", zegt woordvoerder Jeffrey Alenus van LRM.

VLAAMSE AUTEURSVERENIGING:
Wij hebben er goede hoop op dat de gedupeerde auteurs nu vlug hun geld zien

De nieuwe topman van Clavis wordt ondernemer Willy Vanden Poel, ooit oprichter en voormalige CEO van Radson Alutherm. Hij was sinds februari 2010 al waarnemer voor de LRM in de Raad van Bestuur en fungeerde eerder als crisismanager bij diverse bedrijven. Zijn hoofdtaak wordt "de huidige situatie in kaart brengen". Alenus: "We vertrouwen erop dat hij de problemen op korte termijn kan rechtzetten. En daarom wilden wij doortastend optreden, ook al zijn we maar minderheidsaandeelhouder." Philippe Werck blijft aan de slag bij Clavis, hij wordt er nu creatief directeur. Dat vindt de LRM niet onlogisch: "Op het creatieve beleid is niets aan te merken. Wat goed is, moet goed blijven."

Bij de Vlaamse Auteursvereniging wordt opgetogen gereageerd over de snelle interventie. "De nieuwe CEO verzekerde me dat de problemen rond achterstallige royalty's snel en in alle openheid zullen worden aangepakt", zegt ondervoorzitter Koen Stassijns. "We hebben er goede hoop op dat de gedupeerde auteurs nu spoedig hun geld zullen zien."

Door de Clavisperikelen kondigen Boek.be en de Vlaamse Uitgeversvereniging ook een ombudsman aan voor het boekenvak, een soort 'ontmijner' en opsteller van een deontologische code. Een naam voor de ombudsman is nog niet geweten.